FAVENTE JEHOVA!

EXERCITATIO MEDICA ÆGRUM PARALYSI LABORANTEM

ſiſtens,

Quam

Sub PRÆSIDIO

VIRI

Nobiliſſimi, Excellentiſſimi atque Experientisſimi;

GEORGII VVOLFFGANGI WEDELII,

MED. DOCTOR. THEOR. P. P.

ARCHIATRI DUCALIS SAXONICI & S. R. I. ACADEM. NAT. CURIOS. ADJUNCTI,

Præceptoris, Patroni ac Promotoris ſtudiorum ſuorum omni obſervantiæ ac pietatis cultu ætatem proſequendi,

Publico eruditorum examini ſubmittit

IN AUDITORIO MEDICO

Ad diem Aug. ANNO M. DC. LXXXII.

JOHANNES MARTINUS HOFFMANNUS,

Numburgo Miſnicus.

JENÆ, LITERIS KREBSIANIS.

28

Procœmium.

Vitam in motu conſiſtere, uſitata & omnium votis probata eſt parœmia. Communior quidem videtur & altera, calido nos vivere, humido nutriri; ſingulis tamen his motus primum largitur pondus & ultimum.

Si ignis calorque, teſte *Platone*, qui alia gignit & regit, ipſe ex latione (φορᾶς) & frictione efficitur, hic autem motus eſt, neceſſum omninò eſt, calorem vitalem illum demum dicendum, qui motu citatur in actum, & motum hinc primum & ultimum largitur homini.

Imò duplici motu gaudet vita, primo illo & perenni, qui ex animæ centro, ut ſic loquar, evolutus primi mobilis nomine venire poteſt, in corde locatus, à quo omnia & ad quod omnia eunt redeuntque; & ſecundo, limitato, à primo quidem illo dependente, longè tamen nobiliori, ſi effectus ſpectemus.

Completus demum hic vitam abſolvit, & integer, prior ad eſſe abſolutè, alter ad benè eſſe factus à divino numine. Ille inchoans, hic producens; ille vitalis, hic animalis; ille originarius, hic continuatus, uterque ſuis machinis abſolutus, uterque per morbos impediri ſolitus in vitæ ſive pauſam, ſive imperfectionem.

Exemplo ſit paralyſis, quæ eclipſin non ſoli quidem microcoſmico inducit, ejus tamen intermediæ lunationi obicem ponit, ut vivant partes, miſero ſpectaculo, non moveantur, vivant incompletè, nec muniis ſuis fungantur. De hâc dum agere inſtituimus, divini numinis opem imploramus.

HISTORIA.

JUvenis XXV. annorum, L. L. Studioſus, natione Hungarus, temperamenti phlegmatico-melancholici, in cujus nativitate ambo luminaria in ♈ à maleficorum infauſtis radiis valdè afflicti ſunt, muſicæ ferè unicè deditus, cum maturè ſatis, an immaturè, vinis generoſis patriis avidius eſſet abuſus, & hyemali tempore in nive cum ſociis colluctatus ſæpius ferè ad ſudorem, hinc bibiſſet largius, thermis ad delicias non rarò uſus, & vigiles noctes non unas tranſigens, menſe Majo corripitur palpitationibus cordis per vices, brevi poſt calorem & horrorem interpolatos ſibi invicem percipit, cum oſcitatione & laſſitudine; tremit corpus, inprimis, quoad extrema, ita ut nec manus nec pes æquabili & firmo motu ſuo fungeretur officio; aliquot noctes ſurgens præ impotentiâ virium lectum repetere nequit, humi repens, donec poſt aliquot horas ægrè eidem redditur, hinc inde prius cadens ac ſi ebrius eſſet. Idem ante aliquot dies præteritâ quâdam nocte ipſi contigit, quam vigil tranſegit, ſenſus videntur ferè ad delirium hebetiores, pes totus ſiniſter friget, torpet, nec ſentit, nec moveri poteſt, mox totum ſiniſtrum latus eâdem motûs impotentiâ penitus afficitur, ſenſu tamen poſt frictiones redeunte, & ſalvo manente, expeditè loqui neſcit, pulſus debilis eſt & frequens, os

ad

ad dextram contorquetur, alvus officium non facit, pes & brachium affectum tumidum redditur. Æger paulò poſt meminit ſe eodem morbo jam domi laboraſſe per multas hebdomades. Petit conſilium.

RESOLUTIO.

AFfectum, quo æger noſter laborat, ſtatuimus nominandum eſſe in genere PARALYSIN, ſeu reſolutionem nervorum, ἀπὸ τῆς λύσεως, voculâ παρὰ diminutivâ adjectâ, vocatam, ægrumque παραλυόμενον ἀπὸ τοῦ παραλύεσθαι à *reſolvendo*, quod nervi reſoluti ſint, vocandum. Nam ut penitius ejus naturam examinemus, eamque à reliquis affectibus illi peraffinibus diſtinguamus, proprietates ejus indagandæ & explorandæ veniunt.

Non verò eſt παραπληγία ſeu iſta paralyſeos ſpecies, quæ apoplexiam perfectam excipit, nulla enim hujus veſtigia ſe apud ægrum ſiſtunt, licet ἀποπληξία ab hoc ſymptomate non niſi ut totum à parte differre videatur, quippe cum illa ſit totius nervoſi generis totalis, atque adeò & motus & ſenſus omnimoda reſolutio, ſed hæc noſtra paralyſis hoc reſpectu partialis eſt. Hinc in ſpecie ἡμιπληξία ſeu ἡμιπληγία ab autoribus etiam vocatur, quod ſit quaſi dimidia, ſeu lateris alterius ſaltem laxatio. Paralyſis eſt non ſecundaria, ſed primaria. Neque habendum eſſe eundem pro παρέσει ex colicâ patet, quod nulla tormina præceſſerunt, unde materia in inteſtinis hærens ad vaſa recurrere & ad nervos ac muſculos præcipitari potuerit.

Symptoma eſt actionis læſæ animalis, & quidem facultatis motricis, in quo motus univocus ſeu voluntarius & animalis maximè abolitus eſt, hinc & ſenſus.

Duplex enim ſolet is affectus eſſe, alter *imperfectus*, quo motus tantùm aboletur; alter vero *perfectus*, ubi & motus & ſenſus ceſſat, ut primitùs hic in noſtro paralytico.

 Atque

Atque ita paralyſin adeſſe docet ipſa formalis ejuſdem ratio, docent ejus ESSENTIALITER INHÆRENTIA, INSENSIBILITAS & præcipuè IMMOBILITAS quoad ſiniſtrum latus, unde locomotiva ceſſat, & æger eodem loco ſemper decumbere cogitur.

Docent idem ESSENTIALITER CONSEQUENTIA, & ex prioribus fluentia, videlicet in *actione læsâ animali* ſermonis depravatio, in *vitali*, pulſus debilis & frequens, in *excretis* alvus officio ſuo non fungens.

CAUSÆ prægreſſæ & imminentem mollificationem, (ut cum *Ebnſinâ* loquamur,) præſagientia ſigna, oſcitatio, cui dormiendi deſiderium non rarò jungi ſolet, laſſitudo αὐτόματος & alia latius jam inveſtiganda idem loquuntur.

Nec SIMILITUDO, ſeu reſpectu ægri ipſius, cum eodem morbo jam dum laboraverit, ſeu aliorum ſpectata, abnuit. Multos vidimus, qui vel ſenſu & motu ſimul, vel alterutro deſtituti, ab omnibus medicis pro paralyticis judicati & curati fuerunt.

Pars affecta primaria, ſeu SUBJECTUM PRINCIPALE ſunt nervi, tertium illud vaſorum genus, quod ſpiritus animales pro ſenſu & motu toti corpori, & in ſpecie muſculis inſinuat. ADÆQUATUM SUBJECTUM indigitamus totam illam περιφέρειαν, quæ motûs ablati veſtigia impreſſa ſibi ſervat, latus ſcilicet totum ſiniſtrum, idque quoad muſculos, executores motus.

Duplici modo cum lædi poſſint nervi, vel in inſertione, vel in origine, videndum, quisnam læſionis modus præſenti competat caſui. Non læduntur priori modo; ipſum enim particulare motus organum, ſeu moventes muſculi non ſunt diviſi, ſed poſteriori, quatenus in v.g. ſpinalis medullæ διχοτομία deductio ſpirituum animalium per illos nervos inhibita fuit tum in totum, cum motus & ſenſus deficeret ſimul, tum in tantum, cum ſenſus reſtitueretur.

An per πρωτοπάθειαν, an δευτεροπάθειαν laborent nervi, quibus cum ſpinalem medullam includimus, quæſiti, reſpondemus: per eſſentiam, tum quia nullus alterius partis affe-

ctus

ctus adeſt, qui conſenſu ſuo paralyſin inducere potuerit; tum quia æger, ex ipſius relatu, non primâ, ſed ſecundâ vice eodem morbo correptus ſit.

Afficiuntur ſpinalis medulla & nervi non tam ut partes ſimilares, ut temperie frigidâ præditi, ut calido nativo & ſpiritibus non legitimè gaudentes, quàm ratione conformationis, quà organi munus obeunt, quatenus minutis & ſenſum fugientibus poris inſtructi ſunt.

Causa hujus motûs abolitionis immediata eſt influxus ſpirituum animalium in nervos lateris affecti prohibitus.

Mediatam proximiorem abſolvit obſtructio, commeatum ſpiritibus animalibus per poros nervorum denegans. Licet enim nervi non gaudeant cavitate manifeſtâ; poſſunt tamẽ poris ſuis ſatis obſtrui. Fit taliſmodi obſtructio ſecundũ *eſſentiam* ſpectata ab humoribus ſeroſis, frigidis, acidis, coagulantibus, mercurialibus, qui ſeſe inſinuarunt in poros nervorũ ad partes hujus lateris euntes. Hinc chimici mercuriali principio paralyſin & tremorem ejus prodromum adjudicant. Vid. *Paracelſ. Tom. 1. p. 134. in fragm.* ubi, ſi minus ſubtilis fuerit mercurius, *inquit*, ſed frigidus, facit tremores in manibus, pedibus, vel ſolo capite; non ſecus ac ipſe mercurius deprehenditur nervis inimicus, & aurifabrorum muſculos reſolutos ad movendum ineptos reddit.

Sylvius procul dubio vitium humoris pancreatici accuſabit, quod in nervos redundans immobiles iſtos efficit & ineptos deducendo portitores facultatum animæ ſpiritus.

Angli, præter ſpirituum tranſmiſſionem, & ſuccum nutritium, ad partes amandari prohibitum, ex atrophiâ membrorum demonſtrabilem inculpant. Juxta *Helmontium* acidum coagulatum nervos irruens accuſandum venit.

Secundum *Galenicos* nihil aliud eſſe videtur in causâ, quàm humores frigidi & nonnihil viſcidi, uno verbo pituita, ita dicta, quatenus illi humores ſunt coagulati, qui circa nervorum initium ſtagnantes ſpirituum animalium influxum

præ-

præſcindunt, ſive id fiat comprimendo & laxando nervos, ſive etiam obſtruendo.

Singulæ hæ hypotheſes, ſi rectè explicentur, conciliari poſſunt, idemque dicunt, terminis diverſis licet. Hinc ut hæc illuſtremus magis, notabimus paucis, 1. ſerum eſſe ſpirituum animalium vehiculum, imò materiam quoque; eſſe idem 2. etiam vehiculum ſalium; 3. ſpiritus animales eſſe lucidos, ignem humidum, ſeu in humido lucentem, uti mechanica hodiè phoſphoros in aquâ condit quoq; & exhibet, qui irradiant citiſſimâ undulatione partes movendas, & fibras motrices muſculorũ impellunt, ut turgeſcendo quaſi grave corpus in machinis ſuis moveatur ad nutum archei ἐνορμῶντος, ſeu ipſius potius voluntatis, quâ ferimur ad objecta mediante hâc locomotivâ. Quid miri ergò, ſi ſerum vitale & balſamicum nectar exuat, ſi vappeſcat in his torulis & acorem peregrinum fixantem & coagulantem inferat, motumque tantum abeſt ut promoveat, ut potius inhibeat, ut ſummè mobiles particulæ quietem meditentur, luce ſuâ non radient, & partes hinc flaccidæ, inertes, frigidæ, ponderoſæ evadant?

Materia hæc, *modi eſſendi* ratione conſiderata, peccat *quantitate*. Satis copioſam & oneroſam arguit effectus ſat gravis, ſenſuum omnium ferè ad deliriũ, durante inſultu, hebetudo. Primò ergò materia hæc, ſerum torpidius & iners, adhuc ſanguini miſta & nondum ad nervos delata laſſitudines ſpontaneas, viriumque imbecillitatem inſignem generavit, hinc robore naturæ ad partem ignobiliorem, pedem nempe ſiniſtrũ, demandata ejus torporem induxit, tandem motus & ſenſus abolitionem, in toto hoc latere affecto, indicio ſatis firmo ſpirituum influxum in nervos huc excurrentes denegatum. Peccat *qualitate*, quod ex dictis ſatis claret, frigidâ, viſcoſâ, & ob acidum coagulans de ſtatu ſuo ſpiritus dejiciens. Non tàm obſcurata eſt hæc lux, quod in melancholicis aliàs obtinet locum, non tam inquinata & extra oleas vagans, ut in maniâ & epilepſiâ, ſimilibuſque affectibus, quàm præcluſa aditu. Licet enim per canales, ut ita loquamur, calorificos & alimen-

toſos

toſos perſtet ſuus influxus, & ſimul vita, aliàs enim νέκρωσις induceretur potius, quàm paralyſis, partibus; attamen irradiatio per canales luciferos tenuiores ceſſat.

Motu peccant hi humores ſeroſi dicti *generationis* & *locali*. Generati fuerunt IN LOCO AFFECTO IPSO, ſeu principio nervorum, per συναθροισμὸν ſeu *collectionem* paulatinam. Cerebrum repletum fuit ſero in coagulum prono, ſeu pituitâ & humore lento acido, quem à ſe exturbans ad partem debiliorem ſpinalem medullam depoſuit. Facultas enim fuit læſa tum ab intemperie, quam affricant ipſi humores, tum à conformatione. Obſtructis poris nervorum reſedit & in iisdem ſubſtitit materia. Excrementitia ſentina etiam extra nervis incumbere eosque pondere ſuo comprimere poteſt.

EXTRA LOCUM AFFECTUM generata hæc fuit in toto corpore. Ventriculus ab antegreſſâ vitioſâ diætâ conſortem ſe teſtatur. Cor & totum corpus palpitationem & febrem teſtem conſpirationis fecit. Sic conturbatâ maſsâ ſanguineâ primum ad cerebrum, poſt, mediante hoc, in nervos labes fuit dedita.

Inter CAUSAS MEDIATAS REMOTIORES occurrit SUPERNATURALIS. Non deeſſe poſſunt, qui ſagarum faſcinatione temeratum corpus aſſerant; ſed cum cauſæ manifeſtæ & modus pateant, non opus eſt, ut eò deſcendamus, cum nihil inſolitum vel ab aliis ejus commatis ægris diverſum occurrat.

Ad NATURALIUM ordinem ſpectat TEMPERAMENTUM ejuſmodi affectibus valdè obnoxium, nempe pituitoſum ex prædominio, & melancholicum ex ſubdominio, ſtatum calidi depreſſum magis, humidi verò ad acidum & viſcidum coagulabile aptum exhibens.

DISPOSITIONEM etiam ad hoc malum ægro noſtro adeſſe ſuadet & docet illius ipſius mali ante aliquot annos præſentia. Eſt enim ex illis morbis, qui recidivare facilè ſolent, ſemel receptâ labe intimiori in affectas partes.

ÆTAS juvenilis in ſe quidem morbo huic producendo

apta non æſtimatur, cruditatibus tamen pituitoſis & acidis colligendis, propter victûs ſeu diætæ errores, plurimum favet.

Ex NONNATURALIBUS AER frigidus, cui ſe expoſuit æger ſæpius, condenſando, fuliginoſa contribuit effluvia, & cum frigida potiſſimum nervis ſint inimica, ut calidum amicum, *5. a. 18.* reſultavit inde promptior coagulandi & obſtruendi ſpiritus facultas.

ASTRALIS INFLUXUS, morborum, quos producit, evidentiâ maximè conſpicuus, & in noſtro ægro manifeſtam ſui impreſſit notam. Ambo enim luminaria, ☉ præſidens cordi, ☽ cerebro, ♄ni & ♂tis hoſtilibus tacti radiis, in ſigno capiti ſacro ♈, diſpoſitionem non levem corpori conciliarunt.

Ventum Auſtralem menſe Majo *σύσι* ſeri multum velificari & capiti nocere notum eſt, teſte ipſo *Coo*, qui inter alia *3. aph. 17.* auſtrinæ, *ait*, conſtitutiones corpora exolvunt & humectant, caput gravant, tarditatem corporibus, *δυσκινησίην*, afferunt.

MOTUM ad ſudorem usque nimium ad viſciditatem & frigiditatem diſpoſuiſſe valdè eſt veriſimile, cum evacuato ſero, per ſe in melancholicis acri, tales humores coagulari neceſſe ſit. Hinc verò poſt motu inductum corpori æſtum, largior ingeſtus potus quantam habeat vim coagulandi ſanguinem, & varios producendi morbos, in propatulo eſt.

Par ratio eſt VIGILIARUM, quas ſæpius tranſegit æger; quæ, ut *Cous* inquit, *2. aph. 3.* ſi modum exceſſerint, malæ ſunt; dum nempe corpus laſſant; inde exhauſti & enervati ſpiritus, cruditates genitæ, nervi torpidi redditi. Qui potuit aliter de corpore tot malis obruto conſtitui?

Quoad POTUM, generoſum vinum Hungaricum, acido ſubtili & volatili, ſubtili non minus ſulphuri juncto, abundans, largius & ſine diſcrimine hauſtum, hîc ſuum *ἐπιβάλλον μέρος* contulit; quod quàm nervis inimicum ſit, teſtantur arthritides, calculi & paralyſes frequentius inde inductæ.

CAU-

CAUSÆ PRÆTERNATURALES quoque concurrunt, inprimis palpitatio cordis, ſæpius prægreſſa, naturam debilitans, quò minus materiam ſubigere & exterminare potuerit. Quæſiverat natura ſanguini nuptum hoc excrementitium acidum ad æquum componere, & horrore, calore, ac oſcitatione molimen, quo extra microcoſmi clima ejicere id tentavit, ſatis demonſtravit; ſed hâc ſpe dejectâ, non ceſſantibus interea colligi aliis, ad cerebrum delata materia in poſticam conſedit partem, nervoſque ad ſiniſtram tendentes infelici mactavit obſtructione.

Hiſce cauſis originem debens affectus, non mirum eſt, quod ſequentibus ſtipatus φαινομένοις fuerit.

1. *Tremor artuum, movendique & erigendi corpus impotentia* adſcribenda eſt ſpirituum ſucceſſivæ debilitati, indeque motui tonico partium moventium ac firmantium læſo.

2. Ἀκινησία & ἀναισθησία *ſeu motus impotentia & inſenſibilitas* referenda ad influxum ſpirituum animalium prohibitum.

3. Quod vero hinc *reſtituta* ſit *ſenſim ſenſibilitas*, ob fortiorem prius cauſam hinc ex parte debilitatam robore naturæ factum eſt. Influunt quidem non diſparibus viis ad ſenſum & motum ſpiritus animales; ad motum tamen voluntarium perficiendum pauciores longè influunt, quippe qui præ ſenſu longè plures ſibi depoſcit ſpiritus.

4. *Senſus ferè ad delirium hebetiores* debentur turbatis & debilioribus ſpiritibus & œconomiæ animali in cerebro.

5. *Frigus & torpor partium* ortus, tum ſymbolo denegato & commercio, quod ad temperiem conſtituendam partium ſpiritibus animalibus cum vitalibus intercedit, tum motu ceſſante, unde poris non ritè expanſis torpidius impellitur ſanguis, nec calor hinc vividus ſe exerit.

6. *Sermonis ex parte abolitio* ex eodem fonte nata, ſpiritibus animalibus turbatis, nec in nervos vocales legitimè influentibus.

7. *Pulſus debilis & frequens* ob denegatos nervis circa ſi-

niſtrum cordis latus ſpiritus animales, ob motum ceſſantem, & flammam vitalem depauperatam; nec lucido æquè foco gaudentem; uſu nihilominus ob imminutionem aucto.

8. *Os ad dextram contorquetur*, ob reſolutos nervos & muſculos faciei ſiniſtros; integrum enim oppoſitum latus attrahit ad ſe illam maxillæ partem, quæ reſoluta eſt.

9. *Alvus officium non facit*, quia nervis minus vigorata natura ſtimulum minus ſentit.

10. *Pes & brachium affecta tumore moleſtantur*, ob circulationem ſanguinis in partibus affectis læſam; quatenus ab arteriis quidem propellitur, in poris verò carneis ob motum muſculorum deficientem ſtagnat; nec legitimè reaſſumitur à venis.

ΠΡΟΓΝΩΣΙΣ triplici diſtincta familiâ conſiderandam merito ſuo ſe nunc offert.

Prædictio SALUTIS & MORTIS, petita à *Genere*, curandi quidem magnam difficultatem arguit, exortem tamen fatali emigrandi fine. Accedit, ratione *ſubjecti*, Hippocraticum elogium: Minus periclitari in morbis, quorum naturæ, & ætati, & habitui magis morbus, quàm quibus ſecundum nullum iſtorum congruit. *2. aph. 34.* Magis ergò periclitabitur æger noſter, in quo hæc non reperiuntur.

Aſt bene tamen ſperare jubemus; ſenſus ſalvus & incolumis redditus bonum præbet omen; ſenſus interni illibati conſentiunt.

De LONGITUDINE & BREVITATE conſulti, cum ad chronicorum numerum affectus, omnium ſuffragio, ſpectet, non eſt quod citò remoturos nos tantum malum ſpondeamus; ſed morâ opus eſt, conſtantia & patientia requiritur, ut contumacem debellemus affectum, ſufficiat ſolatium, averruncari denique ipſum poſſe.

MODUS EVENTUS erit λύσις, lentâ ſolutione terminabitur. Præcedet torpor & tremor partium, ab influxum novum meditantibus ſpiritibus. Febrem ſuperventuram morbumque ſoluturam diffidimus.

Pro-

Prognoſtico hoc muniti, aggredimur CURATIONEM, indicationibus & materiis remediorum debitis inſtructi.

CURATORIA morbum ipſum tollendum & cerebrum roborandum indigitat, quod præſertim fiet, ſi juxta PRÆSERVATORIAM cauſas ſuſtollere allaboremus. Humores igitur frigidi & melancholici, poſt factam præparationem, evacuandi tum univerſaliter, tum particulariter. Qualitate peccans humor alterandus, viſcidus incidendus, frigidus calefaciendus, acidus temperandus & mitigandus. Uno verbo obſtructio nervorum expedienda, & intemperies omnis auferenda.

Inprimis ex VITALI quoq; vires conſervandæ, & totum corpus calore nativo depauperatum roborandum, & calor evocandus eſt.

Satisfiet hiſce materiis præſidiorum, ex triplici uſitato fonte deſumptis.

EX CHIRURGIA VENÆ SECTIONEM excludit contraindicantium multitudo & indicantium abſentia. Nulla adeſt plethora oneroſa, contra ea nutritio vitioſa partium & morbus ipſe frigidus prohibent.

Cucurbitulæ non ſcarificatæ femoribus & ſcapulis pro attrahendo calore & ſpiritu applicitæ, iterum tamen ſtatim remotæ, ne id, quod attractum eſt, iterum exſpiret, majorem præſtabunt utilitatem.

Inſenſibiliter etiam vacuantia alia non fruſtrabuntur ſpem. FRICTIONES cum linteaminibus vel pannis calentibus, ſæpius non minus circa ſpinalem medullam, quàm in partibus laborantibus inſtitutæ, ſuam hîc pollicentur operam. Revocabunt hæ vividum calorem, vegetabunt nervos & ſpiritus allicient.

VESICANTIA pone aures, jubente *Platero*, adponere non erit incommodum, ut derivemus & evacuemus materiam ſeroſam, ichoroſamve.

Maximus erit URTICATIONIS uſus, veterum & recentiorum commendatione illuſtris. Percutiatur urticis mi-

noribus, vel etiam Romanis, ex parte ſpina dorſi, maximè verò brachium & pes reſoluti, donec rubeſcere incipiant, ut ſanguine & ſpiritibus illuc revocatis reviviſcat motus. Suſpecta quidem eſt hæc urticatio *Verulamio*, ne, propter venenatam qualitatem urticæ, ſerpigines uſu frequenti inducat & mala cutis; Verùm infra curam habemus iſtum metum, cum venenata qualitas urticæ non inſit, modò caveamus, ne eò uſque inhæreamus actui, quò veſicæ aut puſtulæ inductæ diſſolvant id, quod ad partes vocabatur.

An cauterium in nuchâ adhibendum ſit, dubitamus, mitiora experiemur auxilia.

Ex PHARMACEVTICO FONTE generoſiora mutuabimur remedia. LENIENTIA ἐκκοπρωτικὰ blandè ſubducendo ſtercoream molem primas mundabunt vias.

℞. *electuar. lenit. diaphœn.* an. ℨij.
fecul. pæon. ℈ß. *ſirup. roſar. ſolut.* & *ſacch.* q. ſ.
M. F. l. a. bolus. S. Lindbiſſen auff einmahl.

℞. M. ♀*ear.* ☿. ℈j. *extract. chamædr.* ℈ß. *caſtor.* gr. v.
Ræ rhabarb. q. ſ. M. F. l. a. pil. S. Haupt-Lind-Pillen auff zweymahl.

Nec incongruum erit clyſtere eluere inteſtina, & ſimul roborare ſphincterem.

℞. *rad. irid. Fl. pæon.* an. ℥ß.
herb. ſalv. chamædr. chamæpit.
betonic. ſtoech. ar. chamomill. Rom. an. mß.
fol. ſenn. ℥ß. *agar. in pet. ligat.* ℨij.
ſem. carv. ſiler. mont. an. ℨj. *fic. pingv.* n. vj.
Coq. in ſ. q. ▽ ſ. Colat. ℞. ℔j. *ol. caſtor.* ℥j. *rutæ* ℥ß.
elect. Hier. Logad. ℨvj. *ſacch. Thomæi* ℥j.
vitell. ov. n. j. M. F. l. a. Clyſter.

PRÆPARANTIA, & ordinis & dignitatis authoritate inſigniter ſe commendantia, ſubſequuntur.

℞. ▽ *chamædr. chamæp. beton. ſalv.* a. ℥ij. *cinamom.* ℥ß.
extr. pæoniæ, ir. Flor. elix. cephal. an. ℈j.
⊖*li ceph.* ℨj. *ſir. de ſtoech.* q. ſ. ad grat. M. F. potio.
S. Haupt-Träncklein.

℞. *rad. pæon. irid. Flor. caryophyllat.* an. ℥iij.
fol. ſalv. acut. beton. roſm. an. mj.
fl. paralyſ. ſtoechad. arab. an. mß.
cinam. ʒij. *cubeb.* ʒj. Coq. in ſ. q. ▽ ad tertias.
Colat. adde *eſſent. cephal. mixt. ſimpl.* an. ʒj.
ſir. beton. q. ſ. M. F. l. a. potio. S. Alterir-Tranck auff etliche mahl.

PURGANTIA, torpidos humores è glandulis inteſtinalibus, & conſecutivè ex reliquo corpore educentia, poſſunt eſſe talia:

℞. *pulv. laxat. veg.* ℈j. *oſſ. microc. calcin.* g. iix.
ſcammonii roſ. gr. iij. M. F. Pulvis. S. Purgierpülverlein.

℞. *conſerv. roſ.* ʒij. *pulv. lax. veget.* gr. xvj.
♀*i* ⊖*lat.* g. vj. *ſcammon. trochiſc.* g. iv.
ſir. roſ. ſolut. q. ſ. M. F. l. a. Bolus. S. Purgierbiſſen.

℞. MP. *cochiar. extr. panchym. Croll.* an. g. viij.
ſcammon. roſat. gr. vj. *ol. cinam.* gtt. j. M. cum *elix. propr.* F. l. a. Pil. n. xij. S. Purgierpillen.

℞. *magiſt. gialap.* ℈ß. *aq. cinam. ſpirituoſ.* q. ſ.
Solut. add. *ſir. corall.* ad grat. M. in vitr. S. Purgier-Säfftlein.

Præſcribi etiam commodè poteſt infuſum purgans ſimul & alterans, ut per ἐπίκρασιν, morbis chronicis debitam, ſenſim & ſenſim cum tolerantiâ ægri tollamus quodcunque noxium ibi hæret.

℞. *rad. pæoniæ, caryophyllat. ſcorzon.* an. ℥ß.
herb. roſmar. ſalv. chamædr. an. mß.
fl. ſtœch. arab. p iij. *ſenn. Alex. ſ. ſ.* ℥ß.
ſem. cartham. fœnic. carv. an. ʒj.
rhabarb. Alex. ʒj. *agar. trochiſc.* ʒß.
hermodact. cortic. citri, aurant. cinamom. an. ℈j.
Conciſ. contuſ. g. m. D. in ſind. rubr. & Chart.
S. Species in Wein.

ἀνωτέ-

Ἀνωτικοῖς non temerè inſiſtemus, dejecturi reliquum quod eſt virium, quæ ſi conſentiant, ♀ emet. gr. ij. vel mannæ vomitoriorum, ſeu ⊖lis ⊕li optimè purificati & cryſtallini gr. xv. vel ℈j. facilè cum aliis miſcenda, propinari queunt.

DIAPHORETICIS, omiſſis nempe diureticis, ex decocto lignorum, guajaci & ſimilium, maximum in paralyſi curandâ errorem committi animadvertit *Septalius l. 6. caut. 74.* Nihilominus cum ſudore æger noſter non diffluat, materia verò ſeroſa peccet, & in motum citanda ſit, ſuademus quæ ſpecialiter nervis dicata ſunt, & caput ſimul reſpicientia ex digeſtâ materiâ pituitoſâ fluidum quod reſtat & vapidum eliminant.

℞. ▽ *ſalv. chamædr. namph. belen.* an. ℥ß.
liquor. C. C. ſuccinat. ℈j. *extr. card. ben* ℈ß.
ſir. fl. tunic. q. ſ. ad grat. M. F. Hauſtus. D. in ſict.
S. Schweißtreibendes Träncklein.

℞. *bez. Par. cinnab. ♂ii, mag. cran. human.* an. gr. viij.
elæoſacch. cinam. gr. iv. M. S. Schwitzpulver auff einmahl.

℞. ℞æ *bezoard.* ʒiß. ⌒ *ſuccin.* ℈j. M. in vitro.
S. Schwitzmixtur.

Excitato blando ſudore illinantur membra impotentia linimentis paulò poſt delibandis.

DIURETICA maximæ erunt utilitatis, quatenus ad nervorum decumbens originem materia vitioſa hiſce attenuata ad mare occidentale microcoſmicum derivatur, prout & ipſe *Cous coac. prænot. c. 3. t. 89.* paralyſin ſolvi urinis multis acervatis derepentè prodeuntibus aſſerit. Coincidunt hæc ex parte cum volatilibus ſpecificis.

℞. ⊖ *ſcord. chamæpit. chamædr.* an. ℈j.
ſuccin. volat. gr. vj. *mag. lap. 69.* ℈ß. M. F. Pulvis.
S. Reſolvierpülverlein.

℞. *eſſent. belen.* ʒij. ⌒ ⊖ ♀ri ℈j. □æ ℈ß. M. S. Sonderlicher ⌒ auff etliche mahl 30, 40, gtt. ins Bier.

PAR-

PARTICULARITER caput purgari poteſt per ſternutatoria, errhina, & apophlegmatiſmos, eoque promptius, quò magis conſtat, torpidius excitandum & educendum ſerum, & nervos copioſos ad glandulas ſalivares ferri.

℞. *flor. lil. conval.* ℈ij. *caſtor. ppt.* gr. xv.
moſch. gr. j. M. F. Pulvis. Poteſt etiam addi parum *ol. roſmar.* vel *ſuccin.*

℞. ▽ *majoran.* ℥ß. *extract. elater.* g. v.
⊕*l. alb.* gr. iv. M. S. Wäſſerlein zur Naſen.

Apophlegmatiſmus quoque *Laurembergii*, deſcriptus *ann. III. Ephem. German.* adhiberi poterit. Maſticari item utiliter poſſunt *maſtiche granulata, cubebæ, caryophylli, N. M.* & alia.

ROBORANTIA & ALTERANTIA SPECIFICA nervina interna & externa non negligenda; quibus ceu heroibus palmam victoriæ deferimus. His diu & potiſſimum inſiſtendum erit.

℞. *~ magnanim. compoſ. Lauremb.* ʒij. *eſſent. ambr. caſtor.* a. ℈j.
M. D. in vitro. S. Hauptmixtur.

℞. *elix. cephal. c. ~* ⊕*l. ceph. parat.* ʒiij. D. in vitr.
S. ut ante.

℞. *~* ⊖ *✱ci* ʒj. *lil. conval.* ʒiß. M. D. in vitro. S. Haupt-Spiritus. Doſ. 30. 32. gt.

℞. *ſpecif. ceph. Mich.* ʒj. *ſpec. diambr.* ℈ij. M. Div. in 5. p. æq. S. in chart. Stärckpülverlein.

℞. *pulv. cachect. cinnabarin. D. Præſid.* ʒij. D. in chart.
S. öffnend und ſtärckend Hauptpülverlein.

℞. R*æ* D*æ* ʒj. D. in vitr.

℞. *extract. ſalv. chamædr. lil. convall.* an. ʒß.
ſp. diambr. magiſt. cran. hum. an. ℈j.
pulv. ceph. Craton. ʒj. *ambr.* gr. v. *ol. ſalv.* gt. iij.
ſacch. in ſ. q. ▽ *ceraſ. nigr. apoplect.* ʒij. ſol. q. ſ.
M. F. l. a. rotulæ. S. Stärck-Küchlein.

℞. *conſerv. anth. prim. ver. ſalv.* an. ℥ß.
rad. helen. condit. ʒiij. *ſpec. diambr. diam. d.* an. ʒß.
cran. human. ppt. ſuccin. ppt. pulv. cephal. Q. an. ℈j.

 unc,

nuc. moſch. in Ind. condit. n. j. *ambr.* gr. v.
⁓ ⊕*l. ceph.* gt. x. *ſir. ſtoech. arab.* q. ſ. M. F. l. a. elect. D. in pyx. S. Stärcklattwerge.

℞. *eſſent. ſucc. alcaliſat. caſtor.* an. ʒj.
⁓ ⊖ ✱*ci* ʒß. M. S. Glieder-Eſſentz.

℞. ℞ *corall. c.* ⁓ *lign.* ℈iv. *eſſent. ambr.* ℈ß. M. S. ut ante.

℞. *eſſent. lignor. compoſ.* ʒij. *mixt. ſimpl.* ʒß.
extr. pæoniæ c. ⁓ ⊕*l. cephal.* ʒj. M. S. u. ſ.

Conſultum etiam erit ſpeciebus nervinis ſubinde, ſeu in juſculo, factâ extemporaneâ decoctione, uti, ſeu in infuſo potum alterare ordinarium, ut character novus quaſi maſſæ ſanguineæ inducatur, morboſo extincto.

℞. *rad. pæon. ir. Flor. ſarſæparill.* an. ℥ß.
fol. ſalv. acut. chamædr. chamæpit. meliſſ. an. mj.
flor. anth. prim. ver. ſtoech. arab. an. mß.
cinamom. caſſ. lign. an. ʒiij. *ſem. coriandr.* ʒiß.
raſur. lign. ſaſſafr. viſc. querc. an. ʒij. *lign. aloes* ʒj.
M. conciſ. contuſ. g. m. S. Species zum Bier oder Wein.

Non incommodum quoque erit, laxare nonnunquam frenum, & naturæ pro recolligendis viribus dies aliquot concedere liberos. Ita enim præſentiùs ſibi applicabit auxilium, & unicè roborata fortiùs aggredietur hoſtem.

Quocirca & EXTERNA in ſubſidium vocanda, ut aptæ reddantur partes reſolutæ accipiendo opem. Applicanda ſunt TOPICA hæc præprimis ſpinali medullæ, hinc etiam circa femora & ſcapulas, aliasq; partium affectarum radices.

℞. *ol. laurin.* ℥ß. *ſpic. ſuccin.* an. gt. vij. *l. rhod.* gt. iij.
ungu. nervin. Auguſt. ℥j. M. F. l. a. ungu. S. Sälblein zum Rückgrad.

℞. *ungu. paralyt. Mynſicht.* ℥j. *petrol.* ʒiij.
ol. caryoph. ſalv. roſmar. junip. an. gtt. iv.
pingv. caſtor. ʒj. M. F. l. a. ungu. S. u. ſ.

℞. *ol.*

℞. *ol. lumbr. de caſtor.* an. ℥vj. *philoſoph.* ℥ij.
balſ. de Peru ℈j. O *plumos.* ʒß. M. F. linim.

℞. *caſtor. opt.* ℥ß. *flor. paralyſ. cheiri, fl. ſpic.* a. mß.
ſalv. nob. roſmar. an. mj. *camph. cubeb.* a. ʒj.
🜄 *lil. convall.* q. ſ. Infund. ſtent per ☉☽ iij. Colat. inungatur ſpina dorſi à nuchâ uſque ad os coccygis.

℞. *galbaneti Paracelſ. vel Cratonis* ℥ß. D. in ſict. S. Eiſerlicher Balſam.

℞. *balſami nervini Sylvii* ℥j. Eſt verò ſequens:

℞. *myrrh. elect. al. hepat. ſpic. nard.*
ſangv. dracon. thur. mum. carpobalſ.
opopan. bdell. ammon. ſtyr. liquid. an. ʒß.
moſch. ℈j. *terebinth.* ad p. o. Terantur terenda & macerentur in vino, deinde colentur & terebinth. venet. admiſceatur, pone in 🜄 & ♌. Prodibit humor craſſus ex rubro flaveſcens, & habebis balſamum admirabile.

℞. *aq. Anhaltin. liniment. nervin.* an. ℥j. M. D. in vitr. S. Glieder-Spiritus.

Deſcendendum quoque his ad ipſos pedes, & balnea in uſum trahendo.

℞. *fol. chamædr. iv. arthrit. beton.* an. mij.
ſiderit. ebul. origan. pol. montan. an. miß.
ſalv. roſm. an. mj. *fl. chamom. rom.* m. iiß. *paralyſ.* mß.
bacc. junip. laur. an. ℥j. *formic. major. c. ov.* ℔j.

Coq. in ſ. q. 🜄 pro balneo. Hoc & fomententur & laventur artus uſque ad ſudoris promotionem. Inde linimentis jam citatis largiter imbuantur, potiſſimum circa juncturas. Si poſſit experiri medicatorum torrentium venas, thermas puta, præſentius juvabitur. Tempore vindemiarum inſtantium vinaceis calidis immergat pedes & manus, commendante *Donato Altimaro*.

Lintea, quibus fricantur & teguntur membra, ſuavibus inebrientur effluviis pulverum pro ſuffimentis, vel ſequentium globulorum:

℞. *gum. tacamah. ſuccin. oliban.* an. ʒij. *myrrh.* ʒj.
balſ. de Peru q. ſ. M. F. l. a. globuli, injiciendi prunis.

Balſamum Apoplecticum feriat nares & tempora. Caput cucupha defendat & roboret.

℞. *ſtoech. arab. ſalv. fl. lil. conval.* an. mß.
ſem. ocym. lign. ſaſſafr. rhod. an. ʒj.
maſtich. ſuccin. rad. ir. Flor. an. ʒiß. *ol. major. ſalv.* an. gtt. iij.
moſch. gr. ij. M. F. l. a. c. ſind. rubr. pileolus.

Si ad paralyſin linguæ in ſpecie remediis opus fuerit, commendabimus ſequentia:

℞. ▽ *apopl* ℥j. *ceraſ. comp. D. Præſ.* ʒij.
eſſent. roſmar. ʒij. M. in fict. S. Sprachwaſſer.

℞. *theriac. vet. Androm.* ʒij. *balſam. vit.* gt. x.
eſſent. caſtor. ʒj. M. D. in pyx. S. Mixtur zum Munde.

Diæta his omnibus reſpondeat. In naturalibus cibus ratione *ſubſtantiæ* ſit εὐκοίλιος, boni ſucci, in ſuccum & ſanguinem facilè ſubiens. Omnia nimis pinguia & acida exulent. Ratione *quantitatis* ἀδδηφαγίαν devitet. Melius nutriet per ἐπίκρασιν ingeſtus, quàm copiâ turbato ventriculo. Caro perdicum aſſata vel gallinarum, viperis, ſi haberi poſſint, nutritarum, immutandi vi maximè pollens, ſit in oculis. Condiantur cibi ſalviâ, meliſsâ, mace, & aromatibus aliis.

Potus ſit vinum vel cereviſia, ſalvia & rore marino medicata, nunquam tamen in exceſſu haurienda, nec jejuno ventriculo.

Vitalis aeris jubet habere rationem. Frigidus auſtrinis ventis infamis, quo nihil magis nervos percellit, cane pejus & angue, item per feneſtram modicè apertam irrepens fugiatur. Calidus & ſiccus blando fotu membra ambiat, non raro ſuffimentis mixtus in vitalia hauriatur.

Diæta animalis quoque obſervanda. Quies moleſta & uno in loco decubitus excutiatur. Membra infirmia ſuaviter ad motum, quantum conatu aſſequi æger poteſt, invitentur.

SOMNUS moderatus ſit in uſu; meridianus, niſi præceſſerit nox inſomnis, nocet. VIGILIÆ ſpiritus excitent, non deſtruant.

EXCRETA adſumptis reſpondeant, alvus quotidiè munus ſuum exequatur; ſin laxior fluat, moderanda; ſi pigrior exiſtat, lenitivis benedictis provocetur.

ANIMI AFFECTUS temperentur. Suſtentetur ægri animus firmo ſolatio, ſæpè in morbis fieri monſtra, & in remedium & in levamentum medicinam patere, morbo ſe difficili implicari, ſanum tamen futurum in animum inducat.

Nec ſperet ſine deſperatione, nec deſperet ſine ſpe.
Qui nil poteſt ſperare, deſperet
nihil.

SOLI DEO GLORIA.

Funditùs indagas, quis ſit
Paralyticus? Inſta!
Auſibus ut clemens adnuat, opto, Deus!

Per-eximio Dn. Reſpondenti, Amico & Auditori ſuo ſolertiſſimo de ſpecimine hôc egregiò gratulatur

AUGUSTINUS HENR. FASCHIUS, D.
Anat. Chir. & Bot. Prof. Publ. p. t. Academiæ
RECTOR.

DUm placet ingenii primos depromere fœtus
nunc, HOFFMANNE, Tibi, & cathedram conſcendere doctam,
egregiam collaudo operam, egregiosq́ue labores;
atque Tuis ſtudiis veterum FELICITER! addo.

Conatibus eximiis Præſtantiſſimi Dn. Reſpondentis paucis hiſce adplaudebat

RUDOLPH-WILHELMUS Krauß/D.
Prof. Publicus.

QUando alternando doctâ vi prælia miſcet,
noſtrum eſt HOFFMANNO plaudere: victor erit.
Victor erit, qui ſacræ artis ſecreta ſagaci,

Phœ-

Phœbi judicio, condita mente tenet.

Pereximio Dn. Reſpondenti, Auditori meo aſſiduo, modeſto & erudito ex animo gratulor

PRÆSES.

Præeximio atq; præſtantiſſimo Domino

JOHANNI MARTINO HOFFMANNO,

Optumi PATRIS bonæ ſpei filio,

Fautori atque Adfini ſuo plurimùm dilecto,

de

PARALYSI

publicè diſputaturo

FELICITER

adclamat

JOHANNES Eſchenbach / D.

Phyſicus Ord. Jenenſis.

PLebs hæret terris, nec vulgus reſpicit aſtra,
Immò neſcit iners, quod jacet ante pedes.

Si

Si doluit, neſcit, dolor is quâ parte moretur;
Intremuit rudis; aſt nec memor hujus erit.
Ardua ſed ſpirans animus ſcrutatur & alta;
Summaque virtutum carpere ritè poteſt.
His inhias etiam Affinis; reſpondeat arti
Merces, & capies præmia larga brevi.

FINIS.